

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administravimo departamentas
2022 12 22*

ANTRASIS SKYRIUS

BYLA EINIKIS IR KITI prieš LIETUVĄ

(Peticija Nr. 43277/20 ir 4 kitos peticijos - žr. pridedamą sąrašą)

SPRENDIMAS

STRASBŪRAS

2022 m. kovo 1 d.

Šis sprendimas yra galutinis. Jame gali būti daromi redakcinio pobūdžio pataisymai.

Byloje Einikis ir kiti prieš Lietuvą

Europos Žmogaus Teisių Teismas (Antrasis skyrius), posėdžiaujant komitetui, sudarytam iš:

pirmininkės Pauliine Koskelo,
teisėjų Egidijaus Kūrio,
Gilberto Felici

ir *skyriaus kanclerio pavaduotojo* Hasan Bakırcı,
atsižvelgdamas į:

peticijas prieš Lietuvos Respubliką, kurias pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau - Konvencija) 34 straipsnį įvairiomis lentelėje nurodytomis datomis Teismui pateikė pridedamoje lentelėje išvardyti pareiškėjai (toliau - pareiškėjai);

sprendimą apie skundus dėl kalinimo sąlygų pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė), atstovaujamai atstovės K. Bubnytės-Širmenės, ir pripažinti likusias peticijų dalis nepriimtinomis; šalių pastabas;

po svarstymo uždarame posėdyje 2022 m. vasario 1 d.

skelbia tą dieną priimtą sprendimą:

BYLOS DALYKAS

1. Bylos susijusios su tariamai netinkamomis pareiškėjų kalinimo sąlygomis.

2. Pareiškėjai buvo laikomi Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalėjime. Šios peticijos susijusios su šiais laikotarpiais:

- Einikis (pirmasis pareiškėjas) - nuo 2017 m. rugpjūčio 18 d. iki 2018 m. rugpjūčio 28 d.;

- Babushkin (antrasis pareiškėjas) - nuo 2016 m. vasario 15 d. iki 2016 m. gegužės 25 d.;

- Valeika (trečiasis pareiškėjas) - nuo 2015 m. rugpjūčio 14 d. iki 2018 m. gegužės 16 d.;

- Markin (ketvirtasis pareiškėjas) - nuo 2016 m. rugsėjo 16 d. iki 2019 m. vasario 19 d.;

- Bložė (penktasis pareiškėjas) - nuo 2017 m. gruodžio 19 d. iki 2018 m. rugsėjo 19 d.

3. Įvairiomis datomis pareiškėjai pateikė skundus administraciniams teismams, kad negalėjo privačiai naudotis sanitariniu mazgu, nes jis nebuvo tinkamai atskirtas nuo likusio kameros ploto.

4. Administraciniai teismai pripažino, kad, pažeidžiant atitinkamas nacionalines taisykles, pareiškėjai negalėjo privačiai naudotis sanitariniu mazgu. Jiems buvo priteistos šios sumos neturtinei žalai atlyginti:

- pirmajam pareiškėjui - 790 eurų už 263 dienas netinkamomis sąlygomis;

SPRENDIMAS EINIKIS IR KITI PRIEŠ LIETUVĄ

- antrajam pareiškėjui - 300 eurų už 101 dieną;
- trečiajam pareiškėjui - 1 600 eurų už 819 dienų;
- ketvirtajam pareiškėjui - 1 500 eurų už 886 dienas;
- penktajam pareiškėjui - 500 eurų už 269 dienas.

5. Pareiškėjai skundėsi pagal Konvencijos 3 straipsnį, kad kompensacija, priteista už tai, kad buvo kalinami netinkamomis sąlygomis, nepakankama.

TEISMO VERTINIMAS

I. PETICIJŲ SUJUNGIMAS

6. Atsižvelgdamas į panašų peticijų dalyką, Teismas mano, kad tikslinga jas nagrinėti kartu ir priimti vieną sprendimą.

II. TARIAMAS KONVENCIJOS 3 STRAIPSNIO PAŽEIDIMAS

7. Vyriausybė teigė, kad pareiškėjai nebegali teigti, kad jie yra Konvencijos pažeidimo aukos, atsižvelgiant į nacionalinių teismų priimtus palankius sprendimus (žr. šio sprendimo 4 punktą). Tačiau pareiškėjams priteistos sumos neturtinei žalai atlyginti yra gerokai mažesnės už Teismo panašiomis aplinkybėmis priteisiamas sumas, todėl negali būti laikomos pakankamu žalos atlyginimu. Todėl Teismas konstatuoja, kad penki pareiškėjai išlaiko aukos statusą pagal Konvencijos 34 straipsnį (žr. *Mironovas ir kiti prieš Lietuvą*, Nr. 40828/12 ir 6 kiti, §§ 99-100, 2015 m. gruodžio 8 d.).

8. Teismas taip pat pažymi, kad šie pareiškėjų skundai nėra aiškiai nepagrįsti pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies a punktą ar nepriimtini dėl kokių nors kitų priežasčių. Todėl jie turi būti pripažinti priimtinais.

9. Bendrieji principai, susiję su kalnimo sąlygomis, ypač dėl sanitarinių patalpų atskyrimo, buvo apibendrinti bylose *Ananyev ir kiti prieš Rusiją* (Nr. 42525/07 ir 60800/08, § 149, 2012 m. sausio 10 d.) ir *Muršić prieš Kroatiją* ([DK], Nr. 7334/13, § 106, 2016 m. spalio 20 d.).

10. Remiantis Teismo turimais dokumentais, sanitarinis mazgas pareiškėjų kameroje buvo atskirtas nuo likusio kameros ploto 1,5 m sienele. Vyriausybė nurodė, kad, be minėtos sienelės, įėjimai į sanitarinio mazgo patalpas buvo uždengti užuolaidomis. Tačiau ji nepateikė jokių įrodymų, kad tokios užuolaidos atitinkamu metu buvo įrengtos pareiškėjų kameroje. Todėl Teismas negali remtis šiuo teiginiu (plg. žr. *Michno ir Dimbinskas prieš Lietuvą* (nut.) [Komitetas], Nr. 34179/18 ir 35033/18, §§ 20 ir 26, 2019 m. lapkričio 26 d.). Todėl jis nusprendžia, kad yra nustatyta, jog pareiškėjams nebuvo užtikrintas pakankamas privatumas naudojantis sanitariniu mazgu.

11. Be to, Vyriausybė teigė, kad privatumo trūkumas naudojantis sanitariniu mazgu buvo vienintelis nepatogumas, kurį pareiškėjams teko

patirti, todėl jų kalinimo sąlygos nebuvo tokios sunkios, kad pasiektų Konvencijos 3 straipsnyje nustatytą žiaurumo lygį.

12. Keliuose bylose, susijusiose su Lukiškių tardymo izoliatoriumi-kalėjimu, Teismas, remdamasis Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą (CPT) ataskaitomis, nustatė Konvencijos 3 straipsnio pažeidimą dėl to, kad, be netinkamo sanitarinių patalpų atribojimo, pareiškėjai dvidešimt tris valandas per parą buvo uždaryti kamerose ir dienos metu negalėjo laisvai judėti kalėjime (žr. *Oskirko prieš Lietuvą* [Komitetas], Nr. 14411/16, §§ 44-45, 2018 m. rugsėjo 25 d.; *Višniakovas prieš Lietuvą* [Komitetas], Nr. 25988/16, §§ 31-33, 2018 m. gruodžio 18 d.; ir *Steponavičius prieš Lietuvą* [Komitetas], Nr. 6982/18, §§ 18-19, 2019 m. gruodžio 17 d.).

13. Nors Vyriausybė teigė, kad kaliniai galėjo išeiti iš kamerų susitikti su advokatu, dalyvauti pasimatymuose su šeima, nueiti į sporto salę ar dalyvauti įvairioje socialinėje veikloje, ji nepateikė informacijos apie individualią pareiškėjų šioje byloje padėtį ir laiką, kurį kiekvienas iš jų praleido už kameros ribų (žr. *Višniakovas*, § 32, ir *Steponavičius*, § 19, abi bylos minėtos pirmiau). Todėl Teismas neturi pagrindo daryti kitokios išvados nei ankstesnėse bylose.

14. Dėl to, atsižvelgdamas į minėtų veiksmų bendrą poveikį (žr. *Canali prieš Prancūziją*, Nr. 40119/09, §§ 52-53, 2013 m. balandžio 25 d.), Teismas mano, kad pareiškėjai, kuriems nebuvo suteikta pakankamai privatumo ir kurie didžiąją dienos dalį buvo uždaryti kamerose, turėjo patirti tokių kančių ar nepatogumų, kurių intensyvumas viršijo neišvengiamą kentėjimo lygį, būdingą kalinimui.

15. Todėl visų penkių pareiškėjų atžvilgiu buvo pažeistas Konvencijos 3 straipsnis.

KONVENCIJOS 41 STRAIPSNIO TAIKYMAS

16. Atsižvelgdamas į turimus dokumentus ir savo praktiką, Teismas mano, kad yra pagrįsta priteisti pareiškėjams šias sumas ir bet kokius taikytinus mokesčius neturtinei žalai atlyginti:

- 5 600 eurų pirmajam pareiškėjui;
- 2 500 eurų antrajam pareiškėjui;
- 12 600 eurų trečiajam pareiškėjui;
- 13 500 eurų ketvirtajam pareiškėjui;
- 5 900 eurų penktajam pareiškėjui.

17. Be to, Teismas mano, kad nevykdant įsipareigojimų palūkanos turi būti skaičiuojamos pagal ribinę Europos Centrinio Banko skolinimo normą, pridodant tris procentus.

DĖL ŠIŲ PRIEŽASČIŲ TEISMAS VIENBALSIAI

1. *nusprendžia* sujungti peticijas;
2. *skelbia* peticijas priimtinomis;
3. *nusprendžia*, kad buvo pažeistas Konvencijos 3 straipsnis visų penkių pareiškėjų atžvilgiu;
4. *nusprendžia*:
  - (a) kad valstybė atsakovė per tris mėnesius turi sumokėti pareiškėjams šias sumas ir bet kokius taikytinus mokesčius neturtinei žalai atlyginti:
    - (i) 5 600 eurų (penkis tūkstančius šešis šimtus eurų) pirmajam pareiškėjui;
    - (i) 2 500 eurų (du tūkstančius penkis šimtus eurų) antrajam pareiškėjui;
    - (ii) 12 600 eurų (dvylika tūkstančių šešis šimtus eurų) trečiajam pareiškėjui;
    - (iii) 13 500 eurų (trylika tūkstančių penkis šimtus eurų) ketvirtajam pareiškėjui;
    - (iv) 5 900 eurų (penkis tūkstančius devynis šimtus eurų) penktajam pareiškėjui;
  - (b) kad nuo minėto trijų mėnesių termino pabaigos iki sprendimo įvykdymo dienos per įpareigojimų nevykdymo laiką nuo minėtos sumos turės būti mokamos paprastosios palūkanos pagal ribinę Europos Centrinio Banko skolinimo normą, pridedant tris procentus.

Surašyta anglų kalba ir paskelbta raštu 2022 m. kovo 1 d., vadovaujantis Teismo reglamento 77 taisyklės 2 ir 3 dalimis.

Hasan Bakırcı
Kanclerio pavaduotojas

Pauliine Koskelo
Pirmininkė

SPRENDIMAS EINIKIS IR KITI PRIEŠ LIETUVĄ

PRIEDAS

Bylų sąrašas:

Nr.	Peticijos Nr.	Pareiškėjas Gimimo metai Gyvenamoji vieta Pilietybė	Bylos pavadinimas	Pateikimo data
1.	43277/20	Marius EINIKIS 1978 Didžiasalis Lietuvos Respublikos	Einikis prieš Lietuvą	2020-11-16
2.	49994/20	Alixey BABUSHKIN 1977 Vilnius Rusijos Federacijos	Babushkin prieš Lietuvą	2020-10-22
3.	50514/20	Virginijus VALEIKA 1972 Marijampolė Lietuvos Respublikos	Valeika prieš Lietuvą	2020-10-27
4.	51079/20	Aleksandr MARKIN 1980 Marijampolė Lietuvos Respublikos	Markin prieš Lietuvą	2020-10-30
5.	54383/20	Darius BLOŽĖ 1972 Baisogala Lietuvos Respublikos	Bložė prieš Lietuvą	2020-11-21